

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 732/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Luboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Ľubomírom Vanekom, Potočná 169/85, Skalica, proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 6Tpo/54/2025-151 z 12. augusta 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 8. septembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu označeným v záhlaví tohto rozhodnutia. Sťažovateľ navrhuje zrušiť napadnuté uznesenie krajského súdu a vrátiť mu vec na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň žiada, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu, aby sťažovateľa prepustil z väzby. Sťažovateľ žiada priznanie primeraného finančného zadostučinenia 3 000 eur a uplatňuje si aj náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa zo 14. júla 2025 bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie z obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona formou spolupáchateľstva.
3. Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Senica (ďalej len „okresný súd“) zo 17. júla 2025 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pričom väzba sa započítava od 14. júla 2025 od 17.35 h. Sudca pre prípravné konanie neprijal písomný sľub sťažovateľa a väzbu nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka.
4. Sťažovateľ proti uzneseniu okresného súdu podal sťažnosť, v ktorej namietal absenciu materiálnych podmienok väzby, keďže z vykonaného dokazovania nevyplýval úmysel podieľať sa

na akejkol'vek trestnej činnosti vo vzťahu k poškodenému. Tvrdil, že osobu poškodeného nepozná, 16. júna 2025 (deň spáchania skutku) ho videl prvýkrát v živote, nevie, aké vzťahy má so spoluobvineným [REDAKOVANÉ]. Je preto neudržateľný záver, aby konal v úmysle zmocniť sa cudzej osoby, ktorú vôbec nepozná, a vynucoval si poskytnutie plnenia, o ktorom sa dozvedel až z vyšetrovacieho spisu. Ďalej namietal, že vznesenie obvinenia vychádza výlučne z výpovede poškodeného a žiadne iné dôkazy osvedčujúce dôvodnosť vznesenia obvinenia orgány činné v trestnom konaní nezabezpečili.

5. Krajský súd o sťažnosti sťažovateľa rozhodol napadnutým uznesením tak, že ju podľa § 193 ods. 3 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti z veľkej časti opakuje argumentáciu uplatnenú pred všeobecnými súdmi. Uvádza, že napadnuté uznesenie je arbitrárne a nedostatočne odôvodnené, pretože krajský súd neposkytol žiadne konkrétne odpovede na sťažovateľom predstreté podstatné námietky, ale prezentoval len všeobecné úvahy o dôvodnosti trestného stíhania s odkazom na „výstižnú“ argumentáciu okresného súdu, ktorú však sťažovateľ považoval za nedôvodnú a nepreskúmateľnú.

7. Krajský súd podľa sťažovateľa ani samostatne nevyhodnotil dôkazy, svojvoľne poukázal len na jednostranné dôkazy v neprospech sťažovateľa (výpoveď poškodeného) bez vyhodnotenia a preskúmania existencie materiálnych dôvodov väzby. Na podporu svojich tvrdení v tejto súvislosti poukazuje na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 33/2021.

8. Sťažovateľ ďalej uvádza, že krajský súd sa nezaoberal subjektívnou stránkou trestného činu, ktorá značne súvisí s motiváciou a pohnútkou sťažovateľa. Argumentuje tým, že spolupáchateľ zodpovedá za protiprávne konanie rovnako ako páchatel', pričom aj pri spolupáchateľovi musia byť naplnené všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu, v tomto prípade vydieračského únosu. Krajský súd sa však touto skutočnosťou nezaoberal.

9. K samotnému dôvodu preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažovateľ namietal, že krajský súd nedôvodne vyhodnotil osobu sťažovateľa ako osobu s násilníckymi črtami bez uvedenia jediného dôkazu. Krajský súd nekriticky prevzal tvrdenie poškodeného o tom, že sťažovateľ mal mať pri sebe nôž, fyzicky napadnúť poškodeného a držať mu ruku s cieľom odrezania prstu. Pri hodnotení osobnosti a s tým súvisiacou obavou z pokračovania v trestnej činnosti si krajský súd domýšľal a neuviedol, aké konkrétne konanie sťažovateľa vo vzťahu k poškodenému túto súdom tvrdenú obavu vzbudzuje. Sťažovateľ pritom zdôraznil, že nikdy v minulosti nebol trestne stíhaný, nemá kriminálnu minulosť a dosiaľ sa dopustil len priestupkov so zanedbateľnou intenzitou. Navyše, nie je v žiadnom vzťahu s poškodeným a nemá žiaden dôvod alebo motiváciu, aby pokračoval v konaní, ktoré sa mu kladie za vinu. Rozporuje aj teóriu krajského súdu o tom, že jeho konanie mohlo byť motivované finančne, keď poukázal na zavádzanie sťažovateľa o jeho nelegálnom príjme. Podľa sťažovateľa je toto tvrdenie nezrozumiteľné a nemá žiadny súvis s prejednávanej skutkom a už vôbec nie s dôvodmi väzby. Založením dôvodu preventívnej väzby na tých okolnostiach, ktoré sú súčasťou skutku (konanie s nožom, násilnícke konanie sťažovateľa, ktoré malo smerovať k odrezaniu prstu poškodeného), teda na druhu a charaktere trestnej činnosti, došlo k porušeniu označených

základných práv sťažovateľa, keďže v napadnutom uznesení nie je uvedený samostatný a relevantný dôvod preventívnej väzby. Krajský súd nereflektoval na námietku, že od 16. júna 2025 nebol sťažovateľ v žiadnom fyzickom kontakte s poškodeným. Táto argumentácia podľa sťažovateľa oslabuje dôvodnosť preventívneho dôvodu väzby, pričom krajský súd sa s ňou v napadnutom uznesení vôbec nevysporiadal.

10. Krajský súd napokon riadne neskúmal možnosti nahradenia väzby a v tejto súvislosti vychádzal len z tých istých (všeobecných) okolností, na ktorých založil materiálne dôvody väzby – charakter prejednávanej trestnej veci a osobu sťažovateľa, čím sa napadnuté uznesenie aj v tejto časti stáva nepreskúmateľným, svojvoľným a protirečivým, keď poukázal aj na nekriminálnu minulosť sťažovateľa.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že väzba je najzávažnejším zásahom do osobnej slobody a do práv obvineného. Keďže ide o najzávažnejší zásah, vyžaduje po celý čas súdnu kontrolu jej ústavnosti a zákonnosti (m. m. III. ÚS 26/01). Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu právo na osobnú slobodu je garantované čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného iniciovať konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákone určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje s právami vyplývajúcimi z čl. 5 dohovoru (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08).

12. Z ústavy a rovnako aj z dohovoru vyplýva, že každé obmedzenie osobnej slobody väzbou môže nastať len z dôvodov ustanovených zákonom. Preto právna úprava obsiahnutá v Trestnom poriadku je integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 315/06). Pri rozhodovaní o väzbe musia byť súčasne splnené formálne predpoklady väzby (uznesenie o vznesení obvinenia) a materiálne predpoklady väzby, keď musia existovať skutočnosti osvedčujúce kvalifikované podozrenie, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a spáchal ho obvinený; zároveň musí existovať niektorý z väzobných dôvodov podľa § 71 Trestného poriadku (III. ÚS 417/2011). Ústavný súd už vo svojej judikatúre opakovane konštatoval, že čl. 17 ústavy zahŕňa základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení. Z čl. 17 ods. 2 ústavy ďalej vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Ústavne konformné uplatnenie zabezpečovacieho inštitútu väzby je zároveň determinované aj existenciou konkrétnych skutočností, ktoré svojou podstatou musia dať *ratio decidendi* (nosné dôvody) na uplatnenie tohto zabezpečovacieho inštitútu. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva zaručeného v čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich za väzbu a proti nej, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (napr. I. ÚS 31/2010, II. ÚS 349/2013). Zároveň je potrebné dodať, že nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia o väzbe, ktoré neposkytuje odpovede na všetky

relevantné otázky, resp. námietky formulované zo strany väzobne stíhanej osoby, sa v prípade väzby automaticky pretavuje do porušenia práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy (III. ÚS 33/2021).

13. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu smerovali námietky sťažovateľa týkajúce sa jeho arbitrárnosti a nedostatočného odôvodnenia vo vzťahu k existencii materiálnych dôvodov väzby vrátane dôvodnosti samotného podozrenia proti sťažovateľovi, k absencii podmienok preventívnej väzby a napokon aj k spôsobu, akým sa krajský súd vysporiadal s jeho návrhmi na nahradenie väzby.

14. Pri posúdení väzobnej trestnej veci sťažovateľa sa ústavný súd zameril na zodpovedanie otázky, či sa všeobecné súdy adekvátne a preskúmateľne vysporiadali s relevantnými okolnosťami veci sťažovateľa, resp. s tými okolnosťami, na ktoré sťažovateľ poukazoval v rámci svojej sťažnosti a zároveň ich prezentuje aj v ústavnej sťažnosti, či je odôvodnenie napadnutého uznesenia ústavnoprávne akceptovateľné a či konajúcimi súdmi zvolená a prezentovaná interpretácia aplikovanej právnej úpravy neodporuje jej účelu a zmyslu. Inými slovami, či je väzba v prípade sťažovateľa zdôvodnená ústavne udržateľným spôsobom. Na tieto účely sa ústavný súd podrobne oboznámil s obsahom odôvodnenia uznesenia krajského súdu a tiež s obsahom odôvodnenia uznesenia okresného súdu, a to v súlade so svojím ustáleným právnym názorom, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí súdov nemožno posudzovať izolovane, pretože tieto konania z hľadiska ich predmetu tvoria jeden celok.

15. Čo sa týka dôvodnosti podozrenia zo spáchania trestného činu, ktorý sa mu kladie za vinu, sťažovateľ tvrdil, že táto je založená iba na jednostrannej výpovedi poškodeného [REDAKOVANÉ], pričom zo žiadneho dôkazu nevyplýva, že by sťažovateľ spolu s obvineným [REDAKOVANÉ] (zastrešovateľom trestnej činnosti, pozn.) mal úmysel páchať akúkoľvek trestnú činnosť. Sťažovateľ tvrdí, že neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu vydieračského únosu, a to najmä vo vzťahu k naplneniu subjektívnej stránky konania.

16. Z napadnutého uznesenia vyplýva, že sťažovateľovi a jeho trom spoluobvineným orgány činné v trestnom konaní kladú za vinu, že pre marginálnu zámienku (nesplnenie záväzku peňažného charakteru) sa mali hrozbou násillia za použitia noža zmocniť poškodeného, odvieť ho k lesu, zbiť ho, vyhrážať sa mu a vynucovať si takým spôsobom plnenie vyplývajúce z tohto záväzkového vzťahu. Poškodený ich mal prosieť, aby ho nechali, aby ho pustili. Všetci po ňom mali hulákať, aby zavrel hubu, lebo ho zahrabú, mali sa mu vyhrážať, že uvidí, ako dopadne. Samotný sťažovateľ mu mal skákať po ruke, udierať ho do tváre, chytiť a držať mu ruku tak, aby ďalší spoluobvinený [REDAKOVANÉ] mu mohol odrezať prst. Následne mu mali zobrať vozidlo Mercedes Benz triedy E s EČV: [REDAKOVANÉ], pokiaľ nesplní svoj záväzok voči spoluobvinenému [REDAKOVANÉ].

17. Z dosiaľ zadovážených dôkazov v tomto rannom štádiu trestného konania vyplýva, že sťažovateľ najprv svoju účasť a vinu na spáchanej trestnej činnosti popieral, neskôr výpoveď zmenil a uviedol, že na miesto stretnutia s poškodeným prišli všetci spoluobvinení spoločne, nasadol do auta k spoluobvinenému [REDAKOVANÉ], spoluobvinený [REDAKOVANÉ] napadol poškodeného už v aute. Sťažovateľ vypovedal, že spoluobvinený mal zastrešovať poškodeného, poškodený „bol vyklepaný, bolo vidieť, že sa bál, hlas mal vytrasený“.

18. Podľa napadnutého uznesenia krajského súdu v spojení s uznesením okresného súdu, na ktoré krajský súd odkazoval, dôvodnosť trestného stíhania vyplýva okrem výpovede poškodeného [REDAKOVANÉ] (ktorý nateraz podrobne a nemenne vypovedá o skutkových okolnostiach tak, ako sú

premietnuté do skutkovej vety) a výpovedí svedkýň [REDACTED] a [REDACTED] (pričom tieto svedkyne potvrdzujú, že verzia, akú im prakticky hneď po skutku prezentoval poškodený, je zhodná s verziou, ktorú tvrdí poškodený) aj z listinných dôkazov, najmä z lekárskejších správ týkajúcich sa zranení poškodeného a z fotografií zachytávajúcich zranenia poškodeného. Z odborného vyjadrenia INTRO.CO. s.r.o., Autorizovaný servis Mercedens-Benz, Holíč, k hodnote veci – osobného motorového vozidla zn. Mercedens Benz E 350d roku výroby 2016 s najazdenými 160 000 km vyplýva hodnota vozidla k júnu 2025 vo výške 21 120 eur.

19. Z uvedeného vyplýva, že tvrdenie sťažovateľa o tom, že je dôvodne podozrivý len na základe výpovede poškodeného v jeho neprospech, nemožno považovať za objektívne. Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade výpoveď poškodeného spolu s výpoveďami svedkýň, ale aj výpoveďou samotného sťažovateľa a ostatnými dôkazmi vytvárajú ucelenú reťaz preukazujúcu aspoň nateraz dôvodné podozrenie vo vzťahu k obvineným. Krajský súd v napadnutom uznesení uviedol konkrétne okolnosti, ktoré zakladajú dôvodnosť podozrenia zo spáchania trestného činu sťažovateľom, a tým preukazujú dôvodnosť vznesenia obvinenia sťažovateľovi ako základného materiálneho predpokladu väzby. Dôvodnosť trestného stíhania sťažovateľa je založená nielen na výpovedi svedka, aj keď táto výpoveď je významným dôkazom o trestnej činnosti. Konanie sťažovateľa, ako aj ostatných obžalovaných potvrdzujú aj ďalšie zadovážené dôkazy vrátane výpovede samotného sťažovateľa.

20. Pokiaľ ide o námietky týkajúce sa preukazovania subjektívnej stránky konania sťažovateľa vo forme k úmyslu vo vzťahu k trestnému činu vydieračského podvodu, tu postačuje dôvodné podozrenie, pričom o vine v pozitívnom zmysle môže rozhodnúť len súd po podaní obžaloby. Z uznesenia okresného súdu a napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že sťažovateľ najprv svoju vinu popieral, potom svoju výpoveď zmenil. Z tej nateraz vyplýva, že sťažovateľ mal vedomosť o plánoch spoluobvineného [REDACTED] vo vzťahu k poškodenému („to bol [REDACTED] úmysel zastrašiť poškodeného“), keď v aute [REDACTED] započul jeho návrh, že poškodený mu dá svoje auto do zálohy.

21. Ak sťažovateľ v tejto súvislosti namieta právnu kvalifikáciu, resp. nadkvalifikáciu skutku, pre ktorý je väzobne trestne stíhaný, ústavný súd konštatuje, že predmetnej otázke sa krajský súd explicitne venoval (s. 11 a 12 uznesenia krajského súdu), keď uviedol, že dosiaľ nebola zistená nadkvalifikácia skutku, a nateraz úmysel, ako znak subjektívnej stránky skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu, možno vyvodíť zo spôsobu spáchania už uvedeného skutku, ktorý má v tomto počiatočnom štádiu trestného konania svoj udržateľný materiálny základ. Pre komplexnosť ústavný súd dodáva, že obdobný záver o nateraz správnej právnej kvalifikácii skutku konštatovala okresná prokuratúra.

22. Pokiaľ sťažovateľ argumentuje potrebou zmeny právnej kvalifikácie skutku s poukazom na jednotlivé skutočnosti, ktoré vyplývajú z dosiaľ zadovážených dôkazov, je potrebné uviesť, že aj na uvedené reflektoval krajský súd poukazom na fakt, že *«niektoré skutočnosti majúce vplyv na právnu kvalifikáciu môžu v priebehu konania pribudnúť, iné odpadnúť alebo sa zmeniť. Nateraz ale podľa názoru krajského súdu zo strany orgánov činných v trestnom konaní k žiadnemu „nadkvalifikovaniu“ skutkov nedošlo.»* Navyše možno súhlasiť so záverom krajského súdu, že sťažnostné námietky, uplatnené napokon aj v konaní o ústavnej sťažnosti (tvrdenie, že sťažovateľ nepoznal poškodeného, absencia subjektívnej stránky trestného činu či pohnútky

a motivácia sťažovateľa), smerujú skôr k pochybnostiam sťažovateľa vo vzťahu k nedostatočnému dôvodnému podozreniu ako k právnej kvalifikácii orgánov činných v trestnom konaní.

23. V tomto smere ústavný súd dodáva, že súdy sa pri rozhodovaní o väzbe nezameriavajú na hodnotenie viny obvineného alebo hodnotenie dôkazov podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, ale skúmajú splnenie formálnych a materiálnych podmienok väzby. Posúdenie všetkých relevantných skutočností, a to aj vo svetle sťažnostných námietok, bude predmetom ďalšieho vyšetrovania a dokazovania v prípravnom konaní, a to aj vzhľadom na ranné štádium trestného konania. V rámci rozhodovania o väzbe nie je úlohou súdov s konečnou platnosťou hodnotiť vykonané dôkazy a uzatvárať právnu kvalifikáciu stíhaných skutkov, pretože takéto hodnotenie je vyhradené až rozhodovaniu vo veci samej, ktoré nasleduje po vykonaní celého dokazovania v súlade so zásadou bezprostrednosti a ústnosti po (prípadnom) podaní obžaloby, pričom rozhodovanie o väzbe sa odohráva iba v rovine pravdepodobnosti, a nie istoty týkajúcej sa dôsledkov, ktoré môžu nastať, ak obvinený nebude držaný vo väzbe (m. m. I. ÚS 314/2021, I. ÚS 639/2022). Úlohou ústavného súdu pri preskúmaní ústavnosti väzby v štádiu súdneho konania nie je posudzovať mieru podozrenia sťažovateľa zo spáchania žalovaného trestného činu. Pokiaľ by ústavný súd predbežné hodnotenie dôkazov vykonal, atrahoval by si právomoc všeobecných súdov, ktorá mu z hľadiska subsidiarity neprislúcha (III. ÚS 523/2021, bod 18, III. ÚS 518/2021, bod 13).

24. Čo sa týka dôvodu preventívnej väzby, krajský súd v napadnutom uznesení zdôraznil, že tu existuje obava z pokračovania v trestnej činnosti u obvinených práve z dosiaľ zistených skutočností viažucich sa na osoby obvinených a spôsob prevedenia skutku, z ktorého sú dôvodne podozriví. Súdy prihliadli aj na tvrdenie prokurátora v návrhu na vzatie obvinených do väzby, podľa ktorého konanie, ktoré je obvineným kladené za vinu, môže niesť prvky narušených brzdiacich mechanizmov, pričom je dôvodná obava, že takéto praktiky by mohli pokračovať nielen proti poškodenému, ale aj proti iným osobám, s ktorými by mal spoluobvinený ■■■■■ obchodné nezhody. Prokurátor v návrhu dôvodil tiež tým, že zastrešovateľom celého skutku síce mal byť ■■■■■, na dosiahnutie majetkového plnenia si však mal zobrať ďalšie tri osoby vrátane sťažovateľa. Aj keď motivácia sťažovateľa nebola priamo zisťná, na skutku sa mal zúčastniť len v snahe pomôcť inému, teda mal preukázať ľahkú ochotu zúčastniť sa na skutku, pričom doterajší agresívny spôsob správania k poškodenému vzbudzuje obavu z pokračovania z trestnej činnosti. Krajský súd doplnil, že je potrebné prihliadnuť práve na okolnosti prípadu, a to na násilnú povahu spáchaného skutku, keď sťažovateľ mal mať pri sebe nôž, fyzicky mal opakovane napadnúť poškodeného a konanie mohlo smerovať až k odrezaniu prsta poškodeného. Vzhľadom na počiatočné štádium trestného väzobného stíhania (keď sťažovateľ ešte nebol podrobený znaleckému posúdeniu) sa krajskému súdu nateraz javí byť osoba sťažovateľa takou, ktorá má násilnícke sklony. Sám sťažovateľ v pozícii obvineného uviedol, že mal byť postihnutý za bitku a považuje sa za osobu vzbudzujúcu rešpekt vzhľadom na svoj výzor.

25. Krajský súd nevylúčil v tomto štádiu trestného stíhania ani finančnú motiváciu sťažovateľa, keďže má nelegálny príjem (priznal príjem 1 200 eur mesačne, ktorý ale nezodpovedá výsledkom lustrácie zo Sociálnej poisťovne). Aj táto skutočnosť svedčí o tom, že nebolo možné dospieť k záveru o vedení riadneho života sťažovateľa. V tomto smere teda námietka sťažovateľa o nezrozumiteľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu vo vzťahu k možnej finančnej motivácii sťažovateľa v súvislosti so spáchanou trestnou činnosťou, ako aj dôvodmi väzby nemôže obstáť.

26. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je zrejmé, že krajský súd presvedčivo odôvodnil, ktoré faktory prevážili v prospech dôvodnosti preventívnej väzby u osoby sťažovateľa (charakter a spôsob spáchanej trestnej činnosti, osobnostný profil sťažovateľa vyznačujúci sa agresívnou a násilnou povahou, ako aj ľahkou ochotou podieľať sa na trestnej činnosti, možná finančná motivácia pri páchaní trestnej činnosti) a ktoré, naopak, nevzal do úvahy (doteraz súdne netrestaný sťažovateľ, aj keď počet spáchaných priestupkov je vyšší v pomere k jeho veku).

27. Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že krajský súd sa primeraným a dostatočným spôsobom vysporiadal s dôvodnosťou preventívnej väzby, ako aj s námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa objektívnej nemožnosti existencie dôvodu preventívnej väzby. Taktiež relevantným spôsobom odôvodnil, v čom mali spočívať negatívne stránky osobnosti obvinených vrátane sťažovateľa, resp. spôsobu spáchania predmetného skutku, a to práve vo vzťahu k dôvodom preventívnej väzby, účelom ktorej je aj zamedzenie ďalšej trestnej činnosti. Krajský súd zároveň správne zdôraznil, že každé rozhodovanie o väzbe sa odohráva len v rovine pravdepodobnosti, a nie istoty, čo sa týka dôsledkov, ktoré môžu nastať, ak obvinený nebude držaný vo väzbe (pozri napr. II. ÚS 67/2013, I. ÚS 162/2016). Inak vyjadrené, pri rozhodovaní o väzbe súd môže riziko páchania trestnej činnosti len odhadovať (prognózovať), preto nie je nevyhnutne potrebné, aby zo strany väzobne stíhaných obvinených už k takýmto konaniam alebo pokusom o nich došlo.

28. Ďalej pristúpil ústavný súd k posúdeniu ústavnej udržateľnosti dôvodov napadnutého uznesenia v časti týkajúcej sa nenahradenia väzby sťažovateľa alternatívnymi prostriedkami. Obsahom základného práva podľa čl. 17 ústavy je totiž aj oprávnenie trestne stíhanej osoby, aby súd rozhodujúci o jej väzbe skúmal významné skutočnosti za väzbu a proti nej vrátane možnosti nahradiť ju miernejším opatrením, pričom ak sa rozhodne trestne stíhanú osobu do väzby vziať alebo ju v nej ďalej držať, aby boli takéto rozhodnutia založené na konkrétnych skutočnostiach, a nie na abstraktnej úvahe. Nahradenie väzby zákonom ustanovenou garanciou a s tým spojené obmedzenia sú benefitom obvineného, ktorý mu umožňuje napriek danosti materiálneho a formálneho dôvodu väzby byť stíhaný na slobode (teda s využitím miernejšieho prostriedku zásahu do osobných práv – R 44/2018; m. m. napr. aj III. ÚS 435/2023). Ústavný súd vo svojej rozhodovacej praxi opakovane akcentuje, že väzba predstavuje vážny zásah do osobnej slobody. Preto je povinnosťou všeobecných súdov obzvlášť citlivo zvažovať argumenty pre ďalšie trvanie väzby (m. m. napr. III. ÚS 625/2022, III. ÚS 351/2025).

29. Sťažovateľ je trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin. V takom prípade možno väzbu v súlade s § 80 ods. 2 Trestného poriadku nahradiť v uvedenom ustanovení objektivizovanými menej invazívnymi prostriedkami len pri existencii výnimočných okolností prípadu. Samotná požiadavka existencie výnimočných okolností vo svojej podstate predpokladá vyššiu mieru rizika, že sťažovateľ trestne stíhaný za obzvlášť závažný zločin by v prípade jeho prepustenia z väzby na slobodu pokračoval v tvrdenej trestnej činnosti. Namiesto je preto zamerať pozornosť najskôr smerom k ustáleniu prítomnosti výnimočných okolností, ktoré pri trestnom stíhaní vedenom pre obzvlášť závažný zločin predstavujú nevyhnutnú podmienku (*conditio sine qua non*) nahradenia väzby. Až následne po pozitívnom zistení predmetných okolností sa žiada skúmať možnosti nahradenia väzby konkrétnym menej invazívnym opatrením (m. m. napr. III. ÚS 44/2024, III. ÚS 351/2025).

30. V danom prípade všeobecné súdy korektne vyvažovali na jednej strane záujem spoločnosti na stíhaní tvrdenej obzvlášť závažnej trestnej činnosti, ako aj ďalšie konkrétne okolnosti,

a na druhej strane základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu. K námietkam týkajúcich sa nahradenia väzby písomným sľubom sťažovateľa a dohľadom probačného a mediačného úradníka sa krajský súd v nadväznosti na závery okresného súdu podrobne vyjadril.

31. V prvom rade zdôraznil, že prepustenie na slobodu podľa § 80 Trestného poriadku je len možnosťou, nie oprávnením osoby pozbavenej osobnej slobody (III. ÚS 478/2015), s čím ústavný súd súhlasí, keďže uvedená skutočnosť zrozumiteľne vyplýva z doslovného znenia Trestného poriadku v § 80 ods. 1 (... ak je daný dôvod väzby... môže... ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť na slobodu). Krajský súd ďalej v tejto súvislosti uviedol, že výnimočné okolnosti prípadu sú také okolnosti, ktoré sú svojím významom, resp. charakterom obdobné ako v prípade mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona a nejde o bežne sa vyskytujúce okolnosti. Musí ísť o preukázané skutočnosti, ktorých existencia nebola vyvolaná obvineným a ktoré značne ovplyvnili jeho konanie. Môže nimi byť psychický stav obvineného v čase činu, afekty, emócie, ktoré ovplyvnili páchanie trestného činu vo vzťahu k osobnostnému profilu obvineného, viaceré poľahčujúce okolnosti, ktoré v súhrne nadobudnú podstatný význam.

32. V prípade sťažovateľa všeobecné súdy nevzhladli žiadne výnimočné okolnosti prípadu z hľadiska pomerov páchatel'a a okolností posudzovaného prípadu. Skutočnosť, že sťažovateľ je v mladom veku a nebol dosiaľ súdom trestaný, nepredstavovala výnimočnú okolnosť vyplývajúcu z § 80 ods. 2 Trestného poriadku. V tomto smere nemožno považovať napadnuté uznesenie krajského súdu za protirečivé, tak ako to prezentuje sťažovateľ v ústavnej sťažnosti. Krajský súd, naopak, zdôraznil, že tieto faktory (ktoré ani ústavný súd nemôže hodnotiť ako výnimočné okolnosti prípadu) nemohli pri zvažovaní nahradenia väzby u sťažovateľa prevážiť nad dôvodnou obavou, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

33. Základným predpokladom nahradenia väzby je, aby alternatívny inštitút bol spôsobilý plniť účel väzby s ohľadom na väzobný dôvod, a existuje teda predpoklad, že tento inštitút dôvodnú obavu ak nie úplne eliminuje, tak aspoň výrazne zníži. V posudzovanom prípade dospeli všeobecné súdy k záveru, že v tomto štádiu trestného konania nie je možné väzbu u sťažovateľa nahradiť. Súdy pri svojom hodnotení vzali do úvahy dôvody spočívajúce v jeho konaní, ktoré malo niesť známky výrazného násillia, čo evokuje, že môže ísť o agresívnu osobu. Krajský súd ďalej prihliadol na to, že sťažovateľ sa mal násillnej trestnej činnosti dopustiť len pre splnenie záväzku peňažného charakteru v snahe pomôcť spoluobvinenému ■■■■■, čo preukazuje jeho ľahkú ochotu podieľať sa na trestnej činnosti. Vzhľadom na uvedené považoval krajský súd písomný sľub sťažovateľa za nedostatočný. Rovnako tak dohľad probačného a mediačného úradníka sa všeobecným súdom nejavil ako účelný a efektívny s poukazom na jeho objektívne možnosti realizácie dohľadu a ich predpokladaný efekt.

34. Ústavný súd konštatuje, že krajský súd v napadnutom uznesení poukázal na konkrétne dôvody tkvejúce nielen v povahe trestnej činnosti, ale aj na dôvody spočívajúce v podstate v ustálených osobnostných charakteristikách sťažovateľa. Navyše, sťažovateľ neuviedol takú okolnosť, ktorú by bolo možno vyhodnotiť ako výnimočnú v zmysle § 80 ods. 2 Trestného poriadku. Preto nie je v ústavnej rovine nekorektný záver krajského súdu, podľa ktorého bolo vzhľadom na pomery sťažovateľa i okolnosti prípadu, keď bolo zistených viacero rizikových faktorov, potrebné dať prednosť ochrane spoločnosti pred právom sťažovateľa na osobnú slobodu.

35. Z uvedenej rekapitulácie odôvodnenia napadnutého druhostupňového rozhodnutia ústavný súd dospel k presvedčeniu, že krajský súd na sťažovateľovu podstatnú argumentáciu reagoval a zaoberal sa ňou v rozsahu primeranom na účely rozhodovania o väzbe. Sťažovateľovi dal adekvátnu odpoveď na všetky skutkové, ako aj právne, pre rozhodnutie o osobnej slobode relevantné otázky. Dôvodnosť vedenia trestného stíhania a existenciu dôvodu tzv. preventívnej väzby z hľadiska materiálnej interpretácie zákonných podmienok sťažovateľovi náležite vysvetlil. Ústavný súd pritom nezistil arbitrárny výklad príslušnej právnej úpravy alebo konkrétnych skutkových okolností veci, teda prvky ústavnej diskonformity. Nešlo o závery excesívne, ale skutkovo odôvodnené a viazané na charakter stíhanej trestnej činnosti. Záver krajského súdu týkajúci na nemožnosti náhrady väzby podporený hodnotením osoby sťažovateľa a takisto povahou trestnej činnosti rovnako neindikuje svojvôľu konajúceho súdu.

36. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím orgánu štátu (v danom prípade uznesením krajského súdu, pozn.) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody, a to buď pre deficit relevantnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základnými právami alebo slobodami, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (m. m. napr. I. ÚS 286/2023). Ústavný súd uvádza, že so zreteľom na závery uvedené v tomto uznesení chýba relevantná súvislosť medzi uznesením krajského súdu a dôvodmi ústavnej sťažnosti. Preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto časti ústavnej sťažnosti dospel k zisteniu, že uznesenie krajského súdu nesignalizuje možnosť porušenia sťažovateľom označených práv, z čoho vyplýva, že dôvodnosť zmienenej časti ústavnej sťažnosti nie je potrebné preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie. Ústavnú sťažnosť preto ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

37. Pre úplnosť ústavný súd vo vzťahu k námietke porušenia čl. 5 ods. 4 dohovoru dodáva, že z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že ochrana poskytovaná týmto ustanovením dohovoru sa nevzťahuje na prvotné obmedzenie osobnej slobody, ako je to v prípade sťažovateľa, ale až na následnú kontrolu zákonnosti väzby (m. m. napr. III. ÚS 22/2025). Uvádzané ustanovenie dohovoru je preto v okolnostiach sťažovateľovej veci nepoužiteľné.

38. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu